

Studiu de caz privind dezvoltarea de abilități emoționale, consilierea socială/ vocațională a preșcolarilor/ elevilor din grupul țintă pentru proiectul POCU/784/6/24/139599

Studiu de caz privind consilierea unui adolescent în risc de abandon școlar

ProAcces R4.1:DEZVOLTARE ABILITAȚI EMOȚIONALE, CONSILIERE SOCIALĂ, SUPT EMOȚIONAL/PSIHOLOGIC, CONSILIERE VOCAȚIONALĂ

Studiu de caz

- Băiat, 16 ani, clasa a X-a, cu tatăl plecat la muncă în străinătate
- Băiatul este în grija mamei care lucrează cu ziua pentru a se întreține
- Tatăl , deși plecat la muncă, nu trimite bani decât foarte rar, iar în gospodărie mai sunt 3 copii minori de 5, 7 și 11 ani
- Băiatul dorește să abandoneze școala deoarece consideră că este obligat să preia rolul tatălui în familie, să muncească pentru a câștiga bani și a ajuta la creșterea fraților săi.

Studiu de caz

- Băiatul este parte din grupul țintă și mama a fost de acord ca el să fie consiliat spre a nu abandona școala
- Deși are nevoie ca el să o ajute, este o mamă care crede că băiatul are potențial și că merită un viitor mai bun.
- A fost premiant pe tot parcursul ciclului gimnazial, iar profesorii cred că este inteligent și muncitor

Demersul de consiliere

- Demersul de consiliere a debutat printr-un interviu semistructurat aplicat minorului
- Am întrebat despre
  - - situația sa familială
  - - situația școlară, parcurs academic, materii care i-au plăcut
  - - interese, hobby-uri
  - - motivația de a rămâne în sistemul școlar
  - - motivele pentru a renunța
  - - starea afectivă

Demersul de consiliere

- Băiatul are o atitudine ambivalentă față de posibilitatea continuării studiilor
- Pe de o parte, recunoaște faptul că i-ar plăcea să aibă mai multe șanse în viitor, continuându-și studiile
- Pe de altă parte, consideră că face parte din rolul lui de *cap al familiei* să aducă un ban în casă, deci să se angajeze cât mai curând
- De remarcat este și faptul că materiile i se par acum plictisitoare, lucrul în online nu îl avantajează, i se pare că a pierdut foarte mult, stă mai mult cu camera închisă chiar atunci când, rar, intră la ore

Demersul de consiliere

- Interviul cu mama relevă
- - dorința acesteia ca băiatul să continue studiile
- - vinovăție pentru faptul că neputându-se descurca singură, fără suportul soțului, a implicat băiatul în treburile gospodăriei
- - responsabilitate și grijă pentru viitorul minorului
- - capacitatea de a-și asuma deplin rolul și de a-l convinge pe băiat, în consens cu obiectivul demersului de consiliere, de a urma în continuare liceul

Demersul de consiliere

- În cadrul demersului de consiliere am îmbinat tehnici de:
- – autocunoaștere
- - de clarificare a valorilor
- - tehnici menite a clarifica diversele componente ale imaginii de sine
- - tehnici de consiliere vocațională

Demersul de consiliere

- Câteva dintre întrebările de autocunoaștere
- - *Pentru ce mă simt apreciat? Pentru ce aş dori să fiu apreciat?*
- - *cum cred că sunt perceput de către ceilalți – mamă, frați, tată, colegi?*
- - *ce rol ar trebui să am în familie?*
- - *cum mă văd în viitor, atunci când îmi voi întemeia propria familie?*

Demersul de consiliere

- Redactarea eseului cu tema *Cine sunt eu?* Denotă, ca la orice adolescent o mare confuzie de rol
- Băiatului nu îi este clar dacă este un copil sau un adult și simte că nu poate îmbina cerințe contradictorii, astfel încât preferă să preia rolul de adult, clar definit, chiar dacă aceasta ar însemna renunțare la studii.
- Totuși, simte că îi lipsesc jocurile, interacțiunea cu cei de vârsta lui, glumele, ieșirile cu fetele

Demersul de consiliere

- Îl rog să se proiecteze în viitor, peste un deceniu, atunci când se presupune că va putea să își întemeieze propria familie
- Îl rog să își închipuie cum arată viața lui în două ipoteze
- - în cea în care și-a continuat studiile, eventual a făcut și o facultate și poate spera la o slujbă bine plătită
- - în cea în care a rămas cu doar 9 clase, muncind cu ziua sau făcând doar slujbe necalificate

Demersul de consiliere

- O a doua ședință de consiliere se raportează la valori
- - ce înțelege prin *valoare*?
- - ce rol joacă valorile în viața noastră?
- - care sunt valorile dominante pentru el?
- - cum poate împăca aspectele pozitive, acelea care-l apelează către o valoare, cu cele care presupun limitări, sacrificiu, compromis?
- Căutăm împreună exemple din viața lui în care s-a condus după o valoare – cum s-a simțit? Ce a câștigat? A pierdut ceva?

Demersul de consiliere

- Într-o altă sesiune de consiliere băiatul este rugat să își găsească, enumere și exemplifice calitățile. Reiese că se vede ca fiind
- - muncitor
- - onest, om de cuvânt
- - simpatic
- - bun prieten
- - altruist (ajut la nevoie)

Demersul de consiliere

- În privința aptitudinilor, aplic o serie de chestionare și teste vocaționale din care rezultă că
- - nivelul intelectual este superior – $IQ = 120$
- - foarte bun raționament matematic
- - percepție vizuospațială – rezultate peste medie
- - flexibilitate mintală
- - atenție concentrată și distributivă peste medie
- - posibilitatea de a opera cu concepte abstracte

Demersul de consiliere

- Interesele băiatului sunt mai curând în aria științelor exacte, îi plac abordările experimentale – cel mai mult din materiile de la clasă l-au interesat chimia, biologia, fizica
- Din păcate, explicațiile manualelor și ale profesorilor par aride, fără legătura cu practica
- El caută pe internet experimente interesante și filme de tip documentar
- Cititul nu este activitatea lui preferată, dar înțelege și învață ușor ceea ce i se prezintă vizual
- Astfel, spune el *am prins și ceva limbă engleză, butonând telefonul*

Demersul de consiliere

- - în cadrul ședințelor de consiliere vocațională am discutat și un eventual traseu profesional dacă ar fi să alegă unul dintre următoarele trasee profesionale
- - biologie
- - geografie
- - zootehnie/medicină veterinară
- i-am prezentat fiecare dintre aceste profesii și eventuale debușee pe piața forței de muncă

Demersul de consiliere

- După cinci ședințe de consiliere am ajuns la următoarele concluzii
- - se va întoarce la școală pentru a termina clasa a noua
- - o va ajuta pe mamă doar după ce iese de la ore și termină ceea ce are de făcut pentru școală
- - va căuta un liceu/clasă potrivită domeniului său de interes, chiar dacă asta va însemna să facă o navetă
- - va încerca să citească zilnic câteva pagini în domeniul său de interes

Demersul consilierii

- Demersul s-a centrat pe resurse, pe activarea acestora
- În jurul punctelor de interes și a aptitudinilor se poate construi reziliența, ca mod de te raporta la situațiile adverse astfel încât ele să nu producă dezechilibre majore sau, oricum, odată depășite și înțelese, copilul să nu rămână cu sechele.